alpestre [Panţu].—*Priboiu,* Geranium macrorhizon; Dikwurzeliger Storchschnabel [Marian Serb. II, 277; Mangiuca, Cal. 1883, ap.; Tiktin]. — Fructul geraniaceelor seamănă cu un cioc de cocostârc (Storchschnabel! *Prodan* dă şi numele românesc de „Ciocul cocostârcului") sau cu un cuiu; e aşezat oblic faţă de tija plantei. Asemănarea cu forma primitivă a instrumentului de fierar e evidentă[1].

VALERIU L. BOLOGA.

Voină.

Cuvântul se găseşte la Damé, *Nouveau Dictionnaire Roumain-Français,* cu indicaţia [Trans.]: ‚nouveau marié; la Frâncu-Candrea, *Rotacismul la Moţi şi Istrieni,* p. 65: ‚un bărbat tinerel de curând însurat'; la Mândrescu, *Literatură şi obiceiuri poporane,* Bucureşti, 1892, p. 111, unde are înţelesul de bărbat, d. ex.:

„Măi nevastă cu chindeu,
Cum o duci cu voina tău?"

şi la Teodorescu, *Poezii populare române,* Bucureşti, 1885, p. 86:

„Iar ea le grăia:
— Nu mi-e frăţior,
Nici nepot de sor,
Ci-i drag voinea-al meu"...

şi înseamnă logodnic, deoarece câteva rânduri mai jos fata vorbeşte de nunta ei.

---

[1] Amintesc că am mai găsit pentru *priboi:*

1. Deal tinos [*Densusianu,* Ţara Haţegului]. — Loc rău, stâncos, de trecut numai cu piciorul (Haţeg). — Germ. „Reute" [Alexi], loc care trebuie ameliorat. — Adaog că planta geranium macrorhizum, priboiu, creşte în catena sudică a Carpaţilor pe „stânci, dărâmături de stânci" [*Prodan* „Flora", Cluj 1923, pag. 669].

2. Un joc cu lăutari [*Pamfile,* Jocuri III, p. 10]. Pamfile nu dă amănunte.

3. Germ. „Wasserwirbel" [Barcianu].

4. A priboi „körnen"

BDD-A14765 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:01:08

E evident că acest cuvânt derivă din vsl. *voinŭ* ‚miles' şi ar putea fi un pendant al lui *miles* > *mire*, etimologie dată de Cipariu.

Desvoltarea semantică dela soldat la 'logodnic, bărbat tânăr, bărbat' pare însă să se fi făcut în serbo-croată, de unde a intrat în limba română. Miklosich în *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum*, la articolul *voinŭ* ‚miles', dă şi forma sârbească *vojno* cu înţelesul de ‚maritus'; de asemenea şi la Karaţić, *Lexicon serbico-germanico-latinum: vójno* ‚maritus'. Forma feminină românească nici nu s'ar putea explica din *voinŭ*, ci mult mai uşor din *vojno* (cf. slovo > slovă, trlo > târlă, okno > ocnă, etc.). *Voinea* s'a putut forma prin adăogarea sufixului *-ea*, dacă n'a existat cumva în sârbă sau bulgară forma **vojnjo, -o* şi *-jo*, sufixe care formează ipocoristice.

Voina şi *Voinea* există la noi şi ca nume de persoane — şi trebue derivate din numele de persoană bulgare *Vojna, Vojno*. (V. Jahresbericht XXVI—XXIX, p. 136).

Răspândirea geografică a lui *voinŭ* nu infirmă ipoteza împrumutului sârbesc, deoarece se întâlneşte în Transilvania, Ţara Moţilor (Frâncu-Candrea) şi în judeţul Mureş (Mândrescu).

In Banat nu e semnalat. Exemplul din colecţia Teodorescu e luat dintr'o poezie populară comunicată de C. Manescu, fără indicaţia regiunii de unde acesta a auzit-o.

E. PETROVICI.

Noch einmal lăpădà und răbdà.

Die beiden von mir in DR. I 220—4 aufgestellten Etymologien *liquidare* und *rigidare* haben in der ersten Zeit manche zustimmende Beurteilungen gefunden, von denen mir besonders die Meyer-Lübkes[1] und die des Herausgebers dieser Zeitschrift wertvoll waren. Später aber sind von

[1] „Glücklich scheint mir die Zurückführung von *lăpădà* auf *liquidare* und *răbdà* auf *rig(i)dare*". Z. r. Ph. Bd. 43, 230.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BDD-A14765 © 1927-1928 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:01:08